

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(485)

42. posiedzenie
Komisji Nauki, Edukacji i Sportu
w dniu 30 października 2002 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej.

(Początek posiedzenia o godzinie 18 minut 55)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Irena Kurzępa)

Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa:

Otwieram posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu.

Witam bardzo serdecznie przybyłego na nasze obrady pana ministra Adama Giersza oraz państwa senatorów.

Proszę państwa, marszałek Senatu na podstawie art. 68 ust. 2 Regulaminu Senatu skierował do rozpatrzenia przez Komisję Nauki, Edukacji i Sportu ustawę o zmianie ustawy o kulturze fizycznej uchwaloną przez Sejm 30 października 2002 r. Treść ustawy znajduje się w druku nr 249. Przeprowadzenie debaty nad tą ustawą przewidziane jest na dwudziestym siódmym posiedzeniu Senatu. W związku z tym przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia jest rozpatrzenie właśnie tej ustawy. Ponieważ jest to przedłożenie rządowe, poprosimy w pierwszej kolejności o zabranie głosu pana ministra.

Panie Ministrze, bardzo proszę, oddaję panu głos.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu
Adam Giersz:**

Dziękuję bardzo.

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo!

Rząd przedłożył projekt nowelizacji ustawy o kulturze fizycznej, dotyczący przesunięcia terminu wprowadzenia obowiązkowej czwartej godziny wychowania fizycznego w tygodniu, o czym jest mowa w art. 19 ust. 2 ustawy o kulturze fizycznej, o jeden rok. To znaczy przesunął termin jej wprowadzenia na 1 września 2004 r. Proponowana nowelizacja podyktowana jest koniecznością redukcji wydatków budżetowych wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Mając jednak świadomość potrzeby zwiększenia liczby godzin wychowania fizycznego w szkołach podstawowych w klasach od czwartej do szóstej oraz w gimnazjach, zamierzaliśmy w roku 2003 wprowadzić dodatkowo czwartą godzinę wychowania fizycznego w tygodniu. Ale w formie fakultatywnej poprzez rozszerzenie pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć sportowych. Skłania nas do tego niedostatek bazy sportowej, z jakim mamy do czynienia w szkołach, utrudniający realizację czwartej godziny wychowania fizycznego w tygodniu w formie lekcyjnej.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejm przyjął poprawkę, która zakłada, że koszt wprowadzenia czwartej godziny wychowania fizycznego w tygodniu od 1 września 2003 r. to byłoby około 100 milionów zł. Taki też byłby skutek finansowy w przypadku

braku nowelizacji tej ustawy. Sejm na dzisiejszym posiedzeniu przegłosował poprawkę, która zakłada jednak wprowadzenie obowiązkowej czwartej godziny wychowania fizycznego w tygodniu od 1 września 2003 r. w klasie czwartej i stopniowe jej wprowadzenie w latach 2004–2005 w klasach piątej i szóstej oraz w gimnazjach. W wyniku tej poprawki koszt wprowadzenia czwartej godziny wychowania fizycznego w tygodniu w roku przyszłym wyniósłby 16 milionów zł, zamiast planowanych 100 milionów zł. Tym niemniej chciałbym stwierdzić, że te 16 milionów zł nie zostało zaplanowane w budżecie państwa na rok 2003. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa:

Dziękuję panu ministrowi.

Bardzo proszę o opinię przedstawiciela Biura Legislacyjnego.

(Referent do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski: Pani Przewodnicząca, nie mam uwag.)

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa senatorów pragnie zabrać głos w sprawie omawianej ustawy?

Proszę bardzo, pan senator Zbigniew Kruszewski.

Senator Zbigniew Kruszewski:

Dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Panie Ministrze, czy w ogóle nie planuje się likwidacji tej ustawy? Ta ustawa jest już, odkąd jestem senatorem, chyba po raz trzeci czy czwarty nowelizowana. Wychowanie fizyczne to jedyny przedmiot, który w programie nauczania reguluje ustawa. Cały czas go się przerzuca, zmienia. Czy nie lepiej byłoby podjąć, że tak powiem, męską decyzję i zlikwidować ustawę, która reguluje jedyny przedmiot znajdujący się w całym procesie nauczania i określa liczbę godzin wychowania fizycznego w tygodniu? Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa:

Dziękuję.

Proszę, pan senator Zbyszko Piwoński.

Senator Zbyszko Piwoński:

Wychowanie fizyczne to nie jest przedmiot, który można porównywać z innymi przedmiotami. Jestem nauczycielem matematyki i akurat mógłbym preferować swój przedmiot. Nie robię tego, bo wychowanie fizyczne to jest zdrowie dzieciaka. To jest to, co ma go ratować przed skutkami, jakie niesie za sobą to, że on siedzi przed jednym czy drugim okienkiem. Jeżeli nie zmusimy go czasami do tego wysiłku fizycznego, to w ogóle wychowamy kalekie społeczeństwo. Nie porównujemy tego przedmiotu z innymi, bo tak naprawdę to nie jest przedmiot nauczania. W siatce godzin lekcyjnych on się znalazł z innych względów. Naprawdę nie powinniśmy go porównywać do jakiegokolwiek innego przedmiotu. Wychowanie fizyczne rządzi się zupełnie innymi prawami i służy rozwojowi fizycznemu, zdrowiu tego dzieciaka, a nie zdobywaniu przez niego takiej czy innej umiejętności.

Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa:

Dziękuję.

Czy ktoś jeszcze z państwa chciałby zabrać głos?

Proszę bardzo, jeszcze raz pan senator Kruszewski.

Senator Zbigniew Kruszewski:

Zabieram jeszcze raz głos z tego względu, że pan senator Piwoński, którego bardzo szanuję, podjął ze mną polemikę.

Panie Senatorze, myślę, że problem polega na tym, żebyśmy potrafili wychowywać społeczeństwo poprzez krzewienie kultury fizycznej, a nie tradycyjnego uczenia skakania przez kozła. Dlatego, że często właśnie tego typu zajęciami odstraszały młodzież od ćwiczenia, a nie zachęcamy do niego. Moim zdaniem powinno to być zupełnie inaczej pomyślane. To jest mój pogląd na tę sprawę. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa:

Dziękuję bardzo panu senatorowi Kruszewskiemu.

Czy jeszcze ktoś z państwa pragnie zabrać głos?

Bardzo proszę, pani senator Jolanta Popiołek.

Senator Jolanta Popiołek:

Dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Może państwo będziecie trochę na mnie źli za to, co teraz powiem. Otóż jestem nauczycielem wychowania fizycznego i powiem szczerze, że przy dwóch godzinach lekcyjnych w tygodniu naprawdę udawało nam się wychować ludzi, którzy garnęli się do kultury fizycznej. Poza tym te dwie godziny w tygodniu były naprawdę porządnie prowadzone. Gdy teraz patrzę na to, jak są prowadzone lekcje wychowania fizycznego, to czasami uważam, że szkoda na to naszych pieniędzy. Niech będą te trzy godziny wychowania fizycznego w tygodniu, ale powinniśmy rozliczać za sumienne realizowanie programu na lekcjach wychowania fizycznego, a nie przeznaczać ich tylko i wyłącznie na spacer.

(Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa: Pani Senator, czy pani zgłasza poprawkę?)

Nie. Jestem za zwiększeniem liczby godzin wychowania fizycznego, ale prawda jest taka, że nie ma za wiele sal gimnastycznych. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa:

Dziękuję.

Proszę bardzo, zgłaszał się pan senator Gołębiowski do zabrania głosu.

Senator Henryk Gołębiowski:

Dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Otóż poprawka została zgłoszona na gorąco, bo zaledwie kilka godzin temu, i nie wiadomo, skąd wziąć te 16 milionów zł, o których mówił pan minister. Czy jest jakiś pomysł, skąd je wziąć? Rozumiem, że te pieniądze należy wziąć z działu oświaty. Przepraszając za skrót myślowy, pytam więc, skąd je uzyskać.

Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa:

Panie Senatorze, czy w związku z tym zgłasza pan poprawkę?

(Senator Henryk Gołębiowski: Po prostu postawiłem pytanie.)

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu Adam Giersz: Czy mogę?)

Panie Ministrze, chwileczkę.

Czy ktoś jeszcze z państwa senatorów miałby ewentualne pytania lub uwagi? Pytam dlatego, że troszkę czas nas goni, bo mamy po tym posiedzeniu kolejne wspólne posiedzenie z Komisją Ustawodawstwa i Praworzędności. Nie ma zgłoszeń.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu

Adam Giersz:

Dziękuję bardzo.

Czy w ogóle jest potrzebna czwarta godzina wychowania fizycznego w tygodniu? Myślę, że jest potrzebna przede wszystkim dlatego, że badania prowadzone od 1935 r. chyba co dziesięć lat przez Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie – ostatnie zostały przeprowadzone w roku 2000 – pokazują, że mamy coraz dorodniejszą młodzież, ale coraz mniej wydolną i mniej sprawną fizycznie. W ciągu ostatnich dziesięciu lat spadła wydolność i sprawność fizyczna młodzieży. Zauważa się dysproporcje pomiędzy tymi wskaźnikami w odniesieniu do młodzieży wiejskiej i młodzieży z ubogich środowisk a młodzieżą z zamożniejszych rodzin. Myślę, że szkoła powinna wyrównywać szanse w zakresie edukacji fizycznej. Dzieci z zamożniejszych rodzin potrafią czy mają możliwość uzupełnienia tego braku odpowiedniej liczby godzin wychowania fizycznego, ale też ich jakości, o których mówiła pani senator, poprzez zajęcia płatne poza systemem oświaty. W pełni podzielam ten pogląd, że jakość lekcji wychowania fizycznego jest niedostateczna i zamierzamy przygotować zmiany w tym zakresie. Przede wszystkim chcielibyśmy zmienić system oceny nauczyciela, a poza tym dokonywać ocen ucznia nie na podstawie wyników sportowych, lecz postępów w rozwoju osobistym, to znaczy, jakie uczeń robi postępy, a nie czy skacze dalej od rówieśnika, czy bliżej.

Odpowiadając na kolejne pytanie, chciałbym powiedzieć, że tę czwartą godzinę wychowania fizycznego w tygodniu pragnęlibyśmy realizować w formie zajęć pozalekcyjnych zgodnych z zainteresowaniami ucznia. W ten sposób rozwijać sport szkolny, żeby tworzyć trwałe nawyki sportowe, które pozostają na całe dorosłe życie. Przesuwając tę czwartą godzinę wychowania fizycznego w tygodniu do zajęć pozalekcyjnych, łagodzimy w ten sposób problem niedostatku bazy sportowej w szkołach. W trakcie zajęć lekcyjnych nie byłoby w stanie zrealizować tej czwartej godziny wychowania fizycznego w tygodniu.

Jeśli chodzi o pytanie dotyczące 16 milionów zł, to jest to kwestia decyzji parlamentu dotycząca przesunięć w budżecie. Rząd nie przedstawia propozycji w tej sprawie. Podtrzymuję przedłożenie rządowe. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Irena Kurzępa:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Biorąc pod uwagę uzasadnienie pana ministra w sprawie takiej a nie innej koncepcji, wnoszę o przyjęcie ustawy sejmowej z dnia 30 października 2002 r. o zmianie ustawy o kulturze fizycznej.

Czy są inne wnioski?

(Głos z sali: Ale jakież można by wnieść poprawki?)

W takim razie kto z państwa jest za przyjęciem ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej w przedstawionej wersji, proszę o podniesienie ręki. (13)

Dziękuję.

Tyłu senatorów, którzy głosowali za, uczestniczy w posiedzeniu, a więc nie pytam, kto jest przeciw i kto wstrzymał się od głosu. Wszyscy państwo głosowali za przyjęciem ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej.

Na dzisiejszym posiedzeniu nie przewidywaliśmy zajęcia się innymi sprawami.

(Głos z sali: Musimy jeszcze wybrać sprawozdawcę.)

Aha, jeszcze musimy wyznaczyć sprawozdawcę komisji.

Czy ktoś z państwa chciałby się zgłosić do tej roli...?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Kto...?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pani senator Jolanta Popiołek wyraża taką chęć.

Czy ktoś jest przeciw tej kandydaturze? Jeśli nie, proponuję powierzyć ten obowiązek pani senator Jolancie Popiołek.

Na tym kończymy posiedzenie komisji.

Dziękuję państwu za udział w tym posiedzeniu.

Teraz przechodzimy do sali nr 217, gdzie odbędzie się wspólne posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji i Sportu oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności. Już tam na nas czekają.

Dziękuję bardzo państwu za uwagę i dziękuję panu ministrowi.

(Koniec posiedzenia o godzinie 19 minut 08)

Biuro Prac Senackich Kancelarii Senatu

Opracowanie i łamanie: Dział Stenogramów

Druk: Poligrafia Kancelarii Senatu

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851